

КРИМІНОГЕННІСТЬ (від лат. *crimen* – злочин і грец. *genos* – рід, походження) – потенційно суспільно небезпечна властивість об'єкта запобіжного впливу породжувати злочинність або сприяти їй. Ця властивість виявляється через силу впливу об'єкта на злочинні прояви, здатність створювати причинні зв'язки. Саме **К.** відділяє об'єкт запобіжного впливу від інших негативних явищ. Похідне від криміногенності поняття «криміногенний» вживається у різних словосполученнях: криміногенна ситуація, криміногенне середовище, криміногенна особистість, криміногенні фактори та ін. **К.** будь-якого об'єкта – величина змінна, тому що вона може бути відображена кількісно-якісними показниками: ступінь криміногенності, криміногенний набір, криміногенний інтервал.

Ступінь **К.** – показник, що визначає міру цієї властивості об'єкта і більшу чи меншу силу її впливу на злочинність. За даними криміногенних досліджень, алкогольне обтяження як криміногенна властивість особистості є домінуючою у детермінації насильницької злочинності у сімейно-побутовій сфері. Криміногенний набір – структурний показник криміногенності об'єкта. Відомо, наприклад, що початок злочинного шляху підлітків, як правило, зумовлюється одночасно чи послідовно дією набору з 3–5 негативних явищ (неблагополуччя в сім'ї, небезпечне оточуюче середовище, рання алкоголізація, бродяжництво та ін.). криміногенний інтервал – віддалення або наближення криміногенного об'єкта у детермінаційному зв'язку. Тим самим визначається «місце», «роль» того чи іншого криміногенного об'єкта у причинному ланцюгу. Отже, чим вище ступінь криміногенного об'єкта, тим менше його криміногенний інтервал, тим ймовірніше злочинні прояви.

Лит.: Голина В. В. Криминологическая профилактика, предотвращение и пресечение преступлений. – К., 1989; Криминологія. – Х., 2014.

В. В. Голина